

Weiden

Bijvoeren en hittestress

Gebruikte bronnen:

Bijvoeding is afhankelijk van

- Grasaanbod in de wei
- Aantal uren weiden

- Opname weidegras + bijvoeding = 15 kg DS

Vuistregel DS-opname

- Netto DS-opname weidegras = 0,7 a 1,2 kg DS per uur
- Tot 6 uur weiden → 1 – 1,2 kg DS per uur
- Tot 8 uur weiden → 0,8 – 0,9 kg DS per uur
- Meer dan 8 uur weiden → 0,7 – 0,8 kg DS per uur

Wat ga ik bijvoeren?

- Jong voorjaarsgras
 - Droge graskuil
 - Of snijmais
- Nieuwmelkte of oudmelkte koeien?
- Melkprijs nu en in najaar (+ toeslag)?

Proef bijvoeding

Bijvoeding naast gras: voeropname (kg ds/dag) en melkproductie

Bijvoeding	Gras	Snijmaïs	Krachtvoer	Totaal ds	Melk (kg)	Vet (%)	Eiwit (%)	N-eff. (%)
-	14,8	--	3,5	18,3	27,0	4,53	3,14	18
Snijmaïs	7,7	8,5	3,5	19,7	28,0	4,58	3,18	33
Snijmaïs	11,2	4,9	3,6	19,7	27,4	4,52	3,25	30
Pulpbrok	12,4	--	7,4	19,3	26,5	4,27	3,44	31
Maisbrok	12,4	--	7,5	19,9	29,1	3,96	3,44	30

Valk e.a. (1990)

Bijvoeren, maar hoe en wat

- Waar kijk je naar:
 - In de wei?
 - Rantsoen op stal?
 - In de melk?
- Basisrantsoen verlagen, zodat je kunt sturen.

Bijvoeren

1. Sturen van kg droge stof opname in de weide
 - Beweidingsstelsysteem
 - Lange termijn
2. Aanvulling bij te lage opname weide
 - Meer bijvoeren
 - Wekelijks
3. Sturing op wisselende (weers)omstandigheden
 - Corrigeren
 - Dagelijks

Weersomstandigheden

- Gevolgen zonnig weer:
 - Energie ↑
 - Penseiwit ↓
 - Darmeiwit ↑
- Bijvoeding aanpassen door:
 - Penseiwit ↑
- Producten:
 - Soya/raap
 - bierborstel

Weersomstandigheden

- Gevolgen bewolkt en regenachtig weer:
 - Energie ↓
 - Penseiwit ↑
 - Darmeiwit ↓
- Bijvoeding aanpassen door:
 - Energie ↑
 - Darmeiwit ↑
- Producten:
 - Perspulp en vezels
 - Pulp en granen
 - Bestendig eiwit

Aandachtspunten bijvoeding

- Penseiwit dip 's nachts (gemiddeld een mooi ureum)
- Wisseling kwaliteit gras
- Structuurvoorziening
- Hittestress (vanaf 20 graden)
 - S' nachts weiden → dan voorlopig blijven doen

's Nachts weiden bij warm weer				
	1982		1983	
Temperatuur	Weide dagen	Kg meer melk	Weide dagen	Kg meer melk
Tot 20°	65	-0,2	48	+0,2
20 tot 25°	55	+0,2	27	+0,9
Boven 25°	32	+0,8	24	+1,2

Bron: Livestock Research, Wageningen UR

Weersinvloeden samengevat

Instraling	Temp.	Vocht*	Gehalten gras		DS-opname	Gewenste aanvulling	
			Energie	Eiwit		Energie	Eiwit
Zonnig	Koud	Droog	105	90	105	+	++
		Vochtig	110	110	110	+	+
	Warm	Droog	95	85	80	++	+++
		Vochtig	100	105	85	+++	+

Hittestress

- De koe kan haar eigen warmte slechter kwijt. → minder warmte produceren.
- De kachel van de koe is de pens (meeste warmte komt vrij tijdens de vertering).
- Meeste warmte ontstaat bij de omzetting van ruwe celstof.
- Koe gaat dus minder ruwvoer aan het voerhek vreten.
- Gevolgen
 - negatieve energiebalans,
 - pensverzuring,
 - daling eiwitproductie,
 - vruchtbaarheid-en klauwproblemen

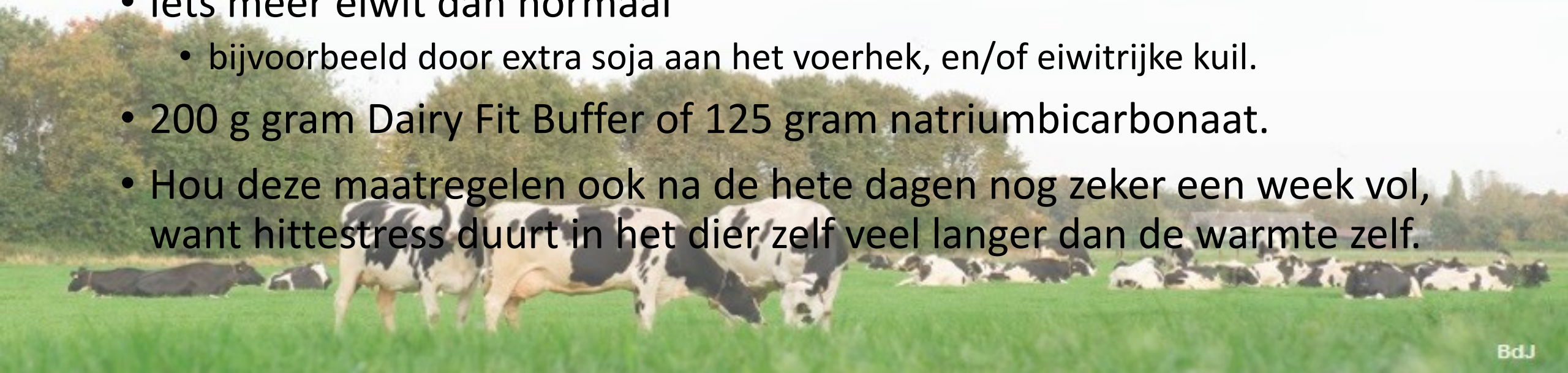
Hittestress

- Minder ruwe celstof aanbieden kan door:
 - Het aandeel graskuil te verlagen ten gunste van mais of vers gras
 - Aandeel bijproducten te verhogen
 - De concentratie van het basisrantsoen te verhogen.
- Denk hierbij wel aan de volgende zaken:
 - Aanbod pens en darmeiwit
 - Herkauwactiviteit van de koe
 - Kwaliteit van mengen bij een mengwagen

Hittestress en bijvoeren

- Geef het voer vaker in verse porties om het vreten te stimuleren.
- Accepteer meer restvoer (het moet smakelijk zijn)
- Voldoende structuur.
 - stro, koolzaadstro, of luzerne.
- Iets meer eiwit dan normaal
 - bijvoorbeeld door extra soja aan het voerhek, en/of eiwitrijke kuil.
- 200 g gram Dairy Fit Buffer of 125 gram natriumbicarbonaat.
- Hou deze maatregelen ook na de hete dagen nog zeker een week vol, want hittestress duurt in het dier zelf veel langer dan de warmte zelf.

Overige maatregelen hittestress

- Water! Koeien drinken het best uit een grote bak water
- Extra ventilatoren in de stal, als natuurlijke ventilatie matig is
- Het dak sproeien voor koeling
- Water toevoegen als je gemengd voert
- Broeiremmer gebruiken tegen broeiend voer aan het voerhek
- Werk rustig en voorkom stress in de stal

